

FIȘA DISCIPLINEI

Fenomenologie contemporană

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Filosofie în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	Frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Fenomenologie contemporană				Codul disciplinei		HLM2506			
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. dr. Attila Szigeti								
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. dr. Attila Szigeti								
2.4. Anul de studiu		3	2.5. Semestrul		6	2.6. Tipul de evaluare		C	2.7. Regimul disciplinei		DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					18
Tutoriat (consiliere profesională)					8
Examinări					4
Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				72	
3.8. Total ore pe semestru				120	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența obligatorie a studentului la 70% din cursuri, adică la 9 din cele 14 cursuri
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența obligatorie a studentului la toate seminariile. Seminariile pierdute pot fi recuperate.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/ esențiale	C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupoziiții, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici. C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură. C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor; experienței și existenței umane. C5 Producerea/proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice.
Competențe transversale	CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente. CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Prezentarea problemelor și a soluțiilor; a descrierilor și conceptualităților specifice, autorilor marcanți, a temelor centrale (corporalitatea, timpul, celălalt, fantezia, formarea de sens etc.) din cercetările fenomenologice actuale (lecturile reînnoite ale lui Husserl, fenomenologia franceză, abordările fenomenologice ale filosofiei minții și a științelor cognitive etc.)
7.2 Obiectivele specifice	- Deprinderea instrumentelor metodologice, descriptive-interpretative, de analiză conceptuală proprie fenomenologiei contemporane, dezvoltarea capacității îmbinării și contratării argumentelor empirice și conceptuale, a capacității aplicării interdisciplinare. - Analiza interacțiunilor interdisciplinare a fenomenologiei contemporane și -recente cu alte discipline din științele umane și sociale, sau cu științele cognitive.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Lectura contemporană a fenomenologiei husserliene 1: fenomenologie statică și genetică; geneză activă și pasivă; formele asociației.	Prelegere, analiză de texte	
Lectura contemporană a fenomenologiei husserliene 2: intersubiectivitate; lumea vieții; istoricitate și generativitate; fenomenologia interculturalității.	Prelegere, analiză de texte	
Merleau-Ponty: fenomenologia și ontologia experienței corporale și a trupului (chair).	Prelegere, analiză de texte	
Lévinas: fenomenologia etică a alterității celuilalt; responsivitate.	Prelegere, analiză de texte, dezbateri	
Derrida: idealitatea semnificației și funcția de trimitere a semnului; critica logo- și fonocentrismului, a metafizicii prezenței din fenomenologie; conceptul de urmă.	Prelegere, problematizare, dezbateri	
Turnura teologică a fenomenologiei franceze: fenomenologia Infinitului; auto-afectarea imanentă a vieții; donația; Lévinas, Henry, Marion.	Előadás, problémamelemzés	
Richir: fenomenologia sublimului; sensul în formare și sensul instituit; fantezia și imaginația.	Prelegere, problematizare, dezbateri	
Fenomenologia și filosofia analitică: noemă și sens; conștiință, subiectivitate, perspectiva la persoana întâia; intenționalitatea; critica obiectivismului și a fizicalismului.	Prelegere, problematizare, dezbateri	
Fenomenologia și științele cognitive: fenomenologia naturalizată;	Prelegere, proiecție, dezbateri	

neurofenomenologia; mintea, percepția, cogniția întrupată/enactivă.		
Fenomenologia timpului 1: analiza statică și genetică a timpului la Husserl; fluxul absolut; intenționalitatea dublă retențională; întrepătrunderea retențiilor și a protențiilor; constituția retroactivă.	Prelegere, problematizare	
Fenomenologia timpului 2: temporalitate extatică (Heidegger); diacronie (Lévinas); temporalitatea formării sensului (Merleau-Ponty, Richir).	Prelegere, problematizare	
Fenomenologia experienței corporale: trupul (Leib); chinestezele; minte/cogniție întrupată; percepția (en)activă.	Prelegere, analiză de text	
Fenomenologia intersubiectivității 1: constituția elter ego-ului; privirea sau transcendența celuilalt; ontologia lumii vieții comune.	Prelegere, dezbatere	
Fenomenologia intersubiectivității 2: intersubiectivitatea întrupată; teoriile minții; imitația la noii născuți; neuroanele oglindă.	Prelegere, proiecție, dezbatere	
Bibliografie Cabestan, P. (szerk.), <i>Introduction à la phénoménologie contemporaine</i>, Ellipses, 2006. Heidegger, M.: <i>Lét és idő</i>, Osiris, Budapest, 2001. Husserl, E.: <i>Karteziánus elmélkedések</i>, Atlantisz, Budapest, 2000. Husserl, E.: <i>Előadások az időről</i>, Atlantisz, Budapest, 2001. Husserl, E.: <i>Az európai tudományok válsága I-II</i>, Atlantisz, Budapest, 1998. Lévinas, E.: <i>Nyelv és közelség</i>, Jelenkor, Pécs, 1997. Lévinas, E.: <i>Teljesség és Végtelen</i>, Jelenkor, Pécs, 1999. Merleau-Ponty, M.: <i>A filozófia dicsérete és más esszék</i>, Európa, Budapest, 2003. Merleau-Ponty, M.: <i>A látható és a láthatatlan</i>, L'Harmattan, Budapest, 2006. Sartre, J.-P.: <i>A lét és a semmi</i>, L'Harmattan, Budapest, 2006. Tengelyi, L.: <i>Élettörténet és sorsesemény</i>, Atlantisz, Budapest, 1998. Tengelyi, L.: <i>Tapasztalat és kifejezés</i>, Atlantisz, Budapest, 2007a. Tengelyi, L.: „Új fenomenológia Franciaországban”, in Boros, G. (szerk.): <i>Filozófia</i>, Akadémiai, Budapest, 2007b, 1346-1369. Ullmann, T.: Sartre, Merleau-Ponty; Lévinas, Ricoeur. In Ullmann, T., Olay, Cs.: <i>Kontinentális filozófia a XX. században</i>, L'Harmattan, Budapest, 2011, 181-253. Ullmann, T.: <i>A láthatatlan forma. Sematizmus és intencionalitás</i>, L'Harmattan, Budapest, 2010. Wellton, D., <i>The New Husserl: A Critical Reader</i>, Indiana University Press, 2003. Zahavi, D.: <i>The Oxford Handbook of Contemporary Phenomenology</i>, Oxford University Press, 2013.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Husserl, 2000, 37, 38, 39, 44. §; Ullmann, 2010, 219-244.	Lectură de text	
Waldenfels in Biczó, G. (szerk.), 2004; Toronyai, 2004.	Analiză de text	
Merleau-Ponty, 2003, 2006.	Analiză de text	
Lévinas, 1997, 113-134	Analiză de text	
Derrida, 1967; Ullmann, 2012, 228-241.	Analiză de text, dezbatere	
Henry, 2004; Tengelyi 2007 b.	Analiză de text, dezbatere	
Richir, 1995.	Analiză de text, dezbatere	
Szigeti, 2011, 7-70.	Problematizare, dezbatere	
Gallagher-Zahavi, 2008/2009, 1-2. fej.	Analiză de text, proiecție, dezbatere	
Husserl, 2001, 7-13, 34-39 §, I, VIII, IX. Melléklet; Husserl in Varga, Zuh, 2011, 83-99; Ullmann, 2010, 179-218, 275-287;	Analiză de text, problematizare	
Merleau-Ponty, 2006; Szabó, 2005, 67-87; Szigeti, 2011, 129-155.	Analiză de text, problematizare	
Husserl, 1998, 28. §; Gallagher-Zahavi,	Analiză de text, problematizare,	

2008/2009, 7. fej.	dezbatere	
Husserl, 2000, V. Elmélkedés; Heidegger, 2001, 25-27. §.; Sartre, 2006, III. Rész.	Analiză de text, dezbatere	
Gallagher-Zahavi, 2008/2009, 9. fej.; Szigeti, 2011, 71-106.	Proiecție, dezbatere	
Bibliografie Bernet, R., Kern, I. és Marbach, E., <i>An introduction to Husserlian Phenomenology</i>, Evanston, Northwestern University Press, 1993. Biczó Gábor (szerk.), <i>Az idegen. Variációk Simmeltől Derridáig</i>, Csokonai, Debrecen, 2004. Derrida, J., <i>La voix et le phénomène. Introduction au problème du signe dans la phénoménologie de Husserl</i>, Paris, PUF, 1967. Gallagher, S. – Zahavi, D.: <i>The Phenomenological Mind: An Introduction to Philosophy of Mind and Cognitive Science</i>, Routledge, 2007. Magyarul: <i>A fenomenológiai elme. Bevezetés az elmefilozófiába és a kognitív tudományba</i>, Lélekben Otthon Kiadó, Budapest, 2009. Gallagher, S., Schmicking, D. (szerk.): <i>Handbook of Phenomenology and Cognitive Science</i>, Springer, Dordrecht-New York-Heidelberg-London, 2010. Janicaud, D., <i>Le tournant théologique de la phénoménologie française</i>, Ed. de l'Eclat, Paris, 1991. Lévinas, E., <i>Autrement qu'être ou au-delà de l'essence</i>, La Haye, Martinus Nijhoff, 1974, Paris, Le Livre de poche, 1996. Merleau-Ponty, M.: <i>Phénoménologie de la perception</i>, Paris, Gallimard, 1945. Richir, M.: „A fenomenológiai mozzanat az ítélőerő kritikájában”, <i>Enigma</i>, 1995/1, 70-85. Richir, M.: <i>Phantasia, imagination, affectivité</i>, Jerome Millon, Grenoble, 2004. Smith, B., Smith, D. W. (eds.): <i>The Cambridge Companion to Husserl</i>. Cambridge, Cambridge University Press, 1995. Smith, D. W., Thomasson, A.: <i>Phenomenology and Philosophy of Mind</i>, Oxford University Press, 2005. Szigeti, A.: <i>A testett öltött másik. Kortárs fenomenológiai tanulmányok</i>, Pro Philosophia Kiadó, 2011. Szabó, Zs.: <i>A keletkezés ontológiája. A végtelen fenomenológiája</i>, L'Harmattan, Bp., 2005. Toronyai, G.: Az interkulturalitás fenomenológiájának alapjai Edmund Husserl késői gondolkodásában, <i>Pro Philosophia Fuzetek</i>, 2004/2, http://www.c3.hu/~prophil/profi042/toronyai.html Ullman, T.: <i>Az értelem dimenziói</i>, L'Harmattan, Budapest, 2012. Varga Péter András, Zuh Deodáth (szerk.): <i>Az új Husserl</i>. L'Harmattan, Budapest, 2011. Articole din revistele <i>Alter</i>, az <i>Études Phénoménologiques</i>, <i>Husserl Studies</i>, <i>Research in Phenomenology</i>, a <i>Phenomenology and the Cognitive Sciences</i>, <i>Studia Phaenomenologica</i>.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursului este în concordanță cu conținutul cursurilor similare predat la universitățile din Uniunea Europeană și din spațiul anglo-saxon.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea cunoștințelor predate, aplicarea și utilizarea corectă a acestora	Evaluare continuă: examen parțial, participarea la discuții, examenul final	20%
	Însușirea și aplicarea corespunzătoare a temelor, problematizărilor, a conceptualității, respectiv a practicii descriptive-interpretative caracteristice fenomenologiei contemporane	Examen oral	50%
10.5 Seminar/laborator	Participarea activă la interpretarea textelor	Evaluarea prezentării unui text, respectiv evaluarea participării active	20%
	Participare activă la dezbateri	Evaluare continuă	10%

10.6 Standard minim de performanță

- Prezența de 70% la cursuri, respectiv de 100% la seminarii
- Prezentarea unui text
- Participarea activă la analiza textelor, la dezbateri.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
1 FĂRĂ SĂRĂCIE	2 ENERGIE CURATĂ	3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTĂRANIE	4 EDUCAȚIE DE CALITATE	5 EQUILIBRIU DE GEN			8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ	9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
10 INEQUALITĂȚI REDUSE	11 URBE ȘI COMUNICĂȚII DURABILE		13 ACȚIUNE CLIMATICĂ		15 VIAȚĂ TERESTRĂ	16 PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR	

Data completării:
18. 09. 2025.

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
25. 09. 2025.

Semnătura directorului de departament

.....

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".